

EDITORIAL

Suppiaten ti gerra nga agresyon iti US-Israel laban iti Iran

Karaman dagiti amin a puersa ken umili iti intero a lubong a mangitandudo iti kappia, mangraem iti panagwaywayas dagiti pagilian ken iti internasyunal a linteg, masapul a tumakder ti umili a Pilipino laban iti saan a naprobokar a terorista a panangraut ti Zionista nga estado iti Israel, kakomplut ti imperyalismo nga US, laban iti pagilian nga Iran ken kadagiti umili na. Ti nasurok a makalawas nga awan sarday daytoy nga iraraut, aramat kadagiti jetfighter, misayl ken drone, ket nalawag a pananglabsing iti sobe-ranya ti Iran ken mangrubrob iti dakdakkal a gubat.

Babaen kadagiti armas nga it-i-ted ti US, puntiryaen ti Israel dagiti pasilidad ti nuclear energy, dagiti refinery ti lana, dagiti industriyal a lugar, dagiti pasilidad iti research, ken uray dagiti sibilyan a pas-dek. Tartargeten daytoy dagiti da-daulo nga opisyal militar ken kang-runan a siyentista ti Iran. Iti las-ud ti makalawas, saan a bumaba iti 630 ti pinapatay ti Israel kadagiti panagraut, a pakairamanan ti agarup 270 a sibilyan.

Di nakapapati ti panangikalintegan ti Zionista nga Israel iti panangbomba na iti Iran, a panggep na kampanya a lapdan daytoy a maaddaan kadagiti nukleyar nga armas. Ti kasta a pana-

ngikalintegan ti Israel, nga ay-ayunan ni President Trump ti US, ket nairut nga ilaklaksid ti International Atomic Energy Agency ti United Nations a nangibaga nga awan ti pam-maneknek nga adda programa ti Iran a mangpataud kadagiti nukleyar nga armas, kalpasan a sinukimat na dagiti pasilidad nukleyar.

Ti Israel ti kadakkelan a pangta

nukleyar iti Middle East, agsipud ta addaan daytoy iti agarup 100 armas nukleyar (*nuclear warheads*) ken kabaelan na ti agaramid iti 300 pay. Awan ti karbengan na a manglapped iti Iran, maysa nga nawaya a pagilian, a mangpatanor iti bukod na a kabaelan a nukleyar, iti enerhiya man wenno militar. Babaen ti panangraut ti Israel iti Iran, dina-dael na ti panagregget ti Iran a mangpabaro iti Joint Comprehensive Plan of Action, ti tulag a manglapped iti panagwaras dagiti nukleyar nga armas, nga inbasura ti US idi 2018.

Ti estratehiko a panggep ti panangraut ti Israel iti Iran ket tapno iwayat ti hegemonya ti imperyalismo nga US iti Middle East ken tapno makontrol na ti nakalawlaw a reserba ti lana iti rehiyon. Panggep na a dusaen ti Iran gapu iti panangikagumaan na a mangsaluad iti sobe-ranya na ken kigtuten ti dadduma a pagilian iti rehiyon tapno agparintumeng da iti bileg ti US ken Israel.

Masapul a suportaran dagiti demokratiko a pwersa iti lubong ti Iran

Nasken a palawaen ken papig-
saen ti kiddaw daqiti demokratiko a

Nasken nga itultuloy a papigsa-
en ti New People's Army ken ti ar-
mado a pannakidangadang iti intero
a pagilian. Ti gubat ti umili ken re-
bolusyonaryo a tignayan ti kapigsa-
an nga armas dagiti umili a Pilipino
a manglaban iti papet a rehimen
Marcos, lappedan iti panggep na a
iparangguyod iti pagilian iti gubat
nga parparubruban iti imperyalista
nga among na, ken mangilaban iti
pudno a wayawaya ti pagilian.

	Linaon
Tawen LVI No. 12 Hunyo 21, 2025	Editorial: Suppiaten ti gera nga agresyon
Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agaw- awat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.	iti US-Israel laban iti Iran 1 Agipingpinget ti NPA sadiay Northern Negros 3 Ka Louie, bannuar ken martir iti umili 4 3 soldado iti 62nd IB, napapatay iti NPA 5 <i>Impeachment trial</i> ni Sara Duterte, intantan 6 Dagiti protesta 6 Kontrol ti US iti AFP, lalo a pinairut 6 Iti ababa a sarita 7 Dagiti krimen iti 8th ID sadiay Samar 8 Naawanan trabaho ito agrikultura 9 2 agtutubo, pinapatay iti militar 10 Dagiti aktibista a Pilipino idia US laban kenni Trump 10 Apela para iti <i>interim release</i> ni Duterte 10
Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan	
 ang.bayan@cnp.ph	

Iti tarabay ti tignayan a panangilinteg

Agpingpinget ti hukbo ti umili iti Northern Negros

Kalpasan ti dua a tawen, agsukat manen ti kumander ti 79th IB, ti batalyon a mangimaton iti kampanya a kontra-insurhensiya idia Northern Negros. Kas iti target dagiti immuna a kumander ti batalyon a mangparmek iti New People's Army (NPA) ken iti rebolusyonaryo a tignayan iti erya, napaay a bumaba iti puesto ni Lt. Col. Arnel Calaoagan.

Nagbalin a *battalion commander* ni Calaoagan idi Hunyo 29, 2023, kas kakasukat ni Lt. Col. ni J-Jay Javines, a nagserbi iti dua a tawen. Iti pannakadutok na, inkarina nga ituloy ti "balligi" dagiti sigud a kumander ti 79th IB.

Idi Abril 6, 2021, ti batalyon ken ti nangatngato a komand ket opisyal a nangideklara a naparmeken ti larangang gerilya idia Northern Negros. Kasaruno daytoy ken ti kinunada a pannakaparmek ti dadduma pay a larangan iti isla, ti isla ti Negros ket naipauneg iti kategorya a *state of stable internal peace and security* (SIPS) idi umuna a kuarto ti 2024.

Panangilinteg

Adayo iti palso a panpanunot ni Calaoagan ti kasasaad ti rebolusyonaryo a tignayan iti Northern Negros ket. Inreport ti BHB-Northern Negros (Roselyn Jean Pelle Command) dagiti mapangeddeng nga addang da a rimbawan dagiti nagkapuyan, ilinteg dagiti nagbiddutan ken umabante basar iti panawagan ti Partido Komunista ti Pilipinas para iti tignayan a panagilinteg.

Inkagumaan ti Nalabaga nga hukbo nga itandudo ti kaammuan iti gerilya a gubat babaen kadagiti pang-ideolohiya a panagadal. Dagiti komander ken mannakigubat ket mangsuksukog iti maging wenno seryoso a nagadal da tapno mapadur-as ti panag-aplikar ti inadal iti partikular nga erya. Rinisut da ti parikut iti bukod a panangpaillet ken pinadur-as ti kabaelan da iti gerilya a taktika iti konsentrasyon, panaga-

kar, dispersal ken napardas a tignay.

Segun iti yunit, uray iti sanguanan ti kakaruan a kombatan nga operasyon ken ti focus military operation ti 79th IB iti larangan gerilya, nabaelan na a pagtalinaeden ti pwersa ken panagiruswat kadagiti naintiempuan a kontra-kubkob a kampanya ken panagpalawa iti erya ti operasyon.

Iti panawen ni Calaoagan, nangaramid ti NPA-Northern Negros iti nasurok a 20 opensibo nga operasyon a nagduduma ati tipo ken saklaw. Kadagitoy nga operasyon, nakasamsam da iti lima a nangato ti kalibre na a paltog, nasurok 10 ti nababbaba ti kalibre na a paltog ken ginasut a bala ken dadduma pay nga ramit iti gubat.

Kasupaditi ibagbaga ni Calaoagan a maib-ibusen ti NPA iti erya, nairekord ti yunit ti 12% ngimmato ti bilang dagiti Nalabaga a mannakigubat. Napaadu pay ti yunit ti agarup 20% ti bilang ti milisyang bayan iti sakup a lugar iti agarup 20%.

Signipikante met ti panagabante ti baseng masa idia Northern Negros gapu iti naalibtak a pannakabukel ti komite a pang-organisa tapno itakder dagiti ganap a samahang masa. Nagtignay ti masa para iti dayalogo ken panagkaykaysa kadagiti opisyal ti barangay. Tinakderanda ken nakipagkomprontasyon kadagiti militar tapno masalakniban da dagiti kalinteg da.

Kanaig daytoy, mapagpamnuay ken nalimed a maisaysayangkat dagiti panagadal iti kurso ti Partido iti mismo nga asideg ti kabusor. Umad-adu dagiti lokal a myembro ti Partido a nakaturpos iti Basaran a Kurso iti Partido.

"Ti ubbaw a pablaak ni Calaoagan maipapan iti 'estrategiko' a balligi... ket puro a parbo laeng. Pumanaw iti puesto na nga awan ti nagun-od na a balligi bayat nga agtululoy ti rinugian a panangilinteg ti Partido a mangpauneg iti ramut iti Northern Negros", segun ken ni Ka Cecil Estrella, tagapagsarita ti NPA-Northern Negros.

Ti laeng maipagpamnakel ni Calaoagan ken ti 79th IB nga indauluan na ket ti atiddog a listaan ti panaglabsing iti karbengan-tao. Iti dua a tawen a panagturay na, saan a bumaba iti 49 kaso ti panaglabsing iti karbengan-tao ti inaramid dagiti pwersa ti 79th IB iti Northern Negros. Nasurok 22,000 a tattao ti biktima kadagitoy a kaso a pakairamanan ti 5,000 nga ubbing.

Iti ipapanaw ni Calaoagan iti 79th IB, manamnama a maituding isuna iti nangatngato a puesto iti dibisyon iti Negros. Masapul nga agkaykaysa dagiti umili a Negrosanon a mangibutaktak ken labanan ni Calaoagan ken kadagiti berdugo a kas kenkuana.

Ka Louie Jalandoni, bannuar ken martir dagiti umili a Pilipino

Pinarangalan ken pinadayawan dagiti organisasyon, partido ken grupo manipud kadagiti naduma-duma a rehiyon ti Pilipinas ken ballasiw-taaw ni Ka Luis Jalandoni (Ka Louie), a pimmusay idi Hunyo 7 sadiay Utrecht, the Netherlands, iti edad a nubenta (90). Isuna ket mabigbigbig a natibker a mangitantandudo ti kappia, internasyunalista ken pagwadan a rebolusyonaryo.

Ni Ka Louie ket naipasngay idi Pebrero 26, 1935 manipud iti kaputotan a dakkel nga asyendero nga addaan iti nalawa a kaunasan idiy ciudad ti Silay, Negros Occidental. Nagadal ken nagturpos isuna iti maysa a pribado nga eskuelaan ket idi agangay nagbalin a padi ti simbaan a Katoliko.

Idi panawen ti diktadura ni Marcos, nagbalin isuna kas napigsa a boses dagiti mairurumen ken magungundawayan, nangruna dagiti mangmangged iti kaunasan, kas maysa nga aktibista a padi. Isuna ket maysa kadagiti nangibangon ti Christians for National Liberation (CNL) ken nagbalin a paset ti panangidaulo daytoy.

Ni Ka Louie ket nagkameng ti Partido Komunista ti Pilipinas (CPP) idi Marso 1972 ken naaddaan kadagiti naduma-duma nga akem para iti rebolusynaryo a tignayan. Isuna ket pormal a nadutukan a kas maysa nga internasyunal a pannakabagi ti NDFP idi 1977.

Idi 1989, ni Ka Louie ket nadutukan a kas daulo a negosyador ti NDFP kadagiti negosasyon ti pannakikappia ti Gubyerno ti Republika ti Pilipinas (GRP). Manipud idin, ni Ka Louie ket nagbalin a kangrunaan a tao iti panagpirma kadagiti pannakabagi ti NDFP ken GRP kadagiti napateg a katulagan. Isuna ket pormal nga immikkat idi 2016 ken manipud idin ket nagserbi isuna a kas senior adviser iti negotiating panel.

Nalabaga a panagsaludo dagiti buyot ti umili

Dagiti yunit ti New People's Army (NPA) ket nangitukon iti naulimek a 21-putok a panagsaludo a kas pammadayaw ken panangraem ken ni Ka Louie idi Hunyo 12, iti bilin ti Komite Sentral ti PKP.

Dagitoy a taripnong ket binasa da ti mensahe ti pammadayaw kenkuana ti Komite Sentral.

Dagiti Nalabaga a Mannakigubat ket sangsangkamaysa a nangibalikas ti "Pammadayaw ken karida kenni Ka Louie." Inrussuat met sadiay Southern Tagalog (ST) ti maysa a "kapehan" tapno pagsaritaan ken padayawan ni Ka Louie. Segun kenni Ka Maxie, maysa a opisyal ti politika ti New People's Army (NPA), "manamnama ni Ka Louie nga impapusuan nga itandudo tayo ti kari. Ti biag na ket saan a masayang para iti rebolusyon ken ti umili."

Nagpadayaw met kenni Ka Louie dagiti pang rehiyon a balangay ken dagiti alyado nga organisasyon ti NDFP.

Karaman kadagitoy ti NDF International Office, CNL, Liga ng Agham para sa Bayan, Compatriots, Pambansang Katipunan ng Magbubukid, Kabataang Makabayan, Lupon ng mga Manananggol ng Bayan, Artista at Manunulat ng Sambayanan ken Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan. Kaaduan a pammadayaw ket naggapu kadagiti organisado nga organisasyon iti isla ti Negros, ti nakaiyanakan ni Ka Louie.

Segun ti Sentral a Komite, baeten ti panagleddaang ti rebolusyonaryo a tignayan iti ipupusay ni Ka Louie ket natibker nga ikagkagumaan na nga itultuloy ti patawid na nga naan-anay a panagserbi, agnanayon a kinamakumbaba, rebolusyonaryo a kinapudno, ken tibker ti panagirussuat ti demokratiko a rebolusyon ti umili aginggana ti balligi.

Lokal ken Internasyonal a Pannakabigbig

Ginasut nga umili ti timmabuno iti pammadayaw nga inrussuat ti Bagong

Alyansang Makabayan para kenni Ka Louie iti Unibersidad ti Pilipinas Diliman (UP Diliman) idi Hunyo 16.

Nagitipon dagiti kabagian, dagiti nakatrabaho ken dagiti nakadua ni Ka Louie, beterano nga aktibista ken dagiti baro nga agtawid iti napanawan na a tignayan iti maysa a nalawa a hall. Ni Ka Louie ket binigbig ken rinagem dagiti pannakabagi ti Gubyerno a Venezuela ken Norway nga timmabuno iti programa. Isuna ket binigbig pay dagiti kameng ti negosasyon ti GRP kadagiti naisayangkat a negosasyon ti kappia.

Ni Ka Louie ket pinadayawan dagiti ligal a nailian-demokratiko nga organisasyon ti naduma-duma a sektor ti kagimongan. Ibilang da ni Ka Louie a kas maysa a naindaklan a pagulidanan ti awan panagimbubukod a dedikasyon ti biag ken pigsa para kadagiti tarigagay ti umili a Pilipino. Manipud iti ruar ti pagilian, inyeckas dagiti partido ken organisasyon manipud Ireland, Estados Unidos, Afghanistan, Germany, Turkey, Kurdistan ken dadduma pay a pagilian ti panangbigbig ken panagragem kenni Ka Louie. Para kadakuada, dakkel ti naitulong ni Ka Louie iti pannakaitandudo ti sangalubongan a tignayan dagiti tattao laban iti imperyalismo ken amin a reaksyon.

Ka Louie Jalandoni, bannuar ken martir dagiti umili a Pilipino!

AB

3 berdugo a soldado ti 62nd IB, pinatay ti BHB-Central Negros

PINABETTAKAN TI NEW People's Army (NPA)-Central Negros (Leonardo Panaligan Command) babaen ti M203 grenade launcher ti agop-operasyon a tropa ti 62nd IB iti Sityo Lip-o, Barangay Imelda, Guihulngan City, Negros Oriental idi Hunyo 14. Tallo a soldado ti natay iti dayta a panangraut.

Segun kadagiti residente, inlimed ti 62nd IB dagiti bangkay idi rabii ti Hunyo 14 iti sentro ti Guihulngan City tapno mailemmeng ti pannakaabak da. Kas kadagiti napalabas a panawen, inlemmeng dagiti soldado dagitoy tapno saan a madadael ti "balligi"da laban iti hukbong bayan.

Ti armado nga aksyon ti pamuspusan ti NPA a maikkan hustisya iti agtutuan a krimen ti 62nd IB laban kadagiti umili ti Central Negros.

Pannakausig ti kaso nga *impeachment* ken ni Sara Duterte, itantantan

RINIBRIBU NGA UMILI ti nagprotesta iti sango ti Senado iti Pasay City idi Hunyo 11 tapno iduron ti pannakausig ni Vice President Sara Duterte iti kaso na nga impeachment. Naupay dagiti umili iti kasla panangsalaknib ti Senado, nga tumaktakem kas impeachment court, ken ni Duterte kadagiti taktika na a mangitantan iti pannakabista.

Sinalungasing ti Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) ken ti dadduma pay a grupo dagiti maniobra dagiti maka-Duterte a senador ken uray ni Senate President Francis Escudero. Immuna a naituding ti petsa ti pormal a pannakailukat ti impeachment court iti Hunyo 2, kalpasan ti uppat a bulan a pannakaitantan, ngem naiyalis dayta iti Hunyo 11, ti maudi nga aldaw ti sesyon ti Senado.

Gapu iti duron ti sumagmamano a senador, napilitan ni Escudero a buklen ti impeachment a korte idi Hunyo 10. Iti dayta nga aldaw, induron ni Sen. Bato dela Rosa nga maibasura ti kaso nga impeachment. Saan nga immanamong dagiti senador ngem ti kaaduan (18 senador) ti nangibutos a pabor iti pannakaisubli (remand) ti rek-lamo iti House of Representatives.

Naipatulod daytoy iti nababa a kamara tapno makompirma kano no maitunos iti konstitusyon ti proseso ti impeachment dagiti kongresista kontra ken ni Duterte . Binabalaw dagiti grupo iti daytoy nga addang ken kinuna ti adu nga abogado ken eksperto iti linteg a daytoy ket labsing iti konstitusyon.

Idi Hunyo 11, naaddaan met dagiti protesta idia y Iloilo City ken Bacolod City. Nangisayangkat dagiti myembro ti organisasyon ti Bayan ti demonstrasyon idi Hunyo 12 idia y Cebu City ken Hunyo 13 idia y Baguio City ken La Union kontra kadagitoy a panangmaniobra.

Nagtignay met ti dadduma a grupo ken alyansa a laban iti pannakaitantan ti pannakabista ni Sara Duterte.

Pannakasebseb iti gakat a nayon-sueldo, tinubngar.

Nagprotesta idi Hunyo 12 idia y Quezon City ti Kilusang Mayo Uno ken dagiti grupo ti mangmangged tapno kondenaren ti pananglapped ti rehimen US-Marcos ken dagiti paspasurot na iti nasao a gakat tapno manayunan iti inaldaw a sueldo dagiti mangmangged iti P200. Rason ti Senado nga "awanen ti panawen" ken "awanen ti umdas a panagadal" tapno pagsasaritaan ti gakat iti tukad bicameral conference ti maika-19 Kongreso.

Panagikkat ti Sun Ace Polymer, kinondenar.

Nagpiket dagiti mangmangged iti Sun Ace Polymer Manufacturing Corporation iti sango ti Department of Labor and Employment-National Capital Region idi Hunyo 10 tapno kiddawen da ti dagus a panagsubli iti trabaho dagiti naikkat a mangmangged. Ilegal nga inikkat ti kompania ti 31 a mangmangged kalpasan a nagreklamo da iti *labor-only contracting* ken kadagiti i pannakaabusu iti trabaho. Ti Sun Ace ket adda idia y Valenzuela City ken agparpartuat ti *plastic sando bag*.

Kompensasyon, ilablaban sadiay Batangas.

Nasurok a 1,000 mannalon, mangngalap, mangmangged-talon ken agpampanday manipud iti umuna a distrito ti Batangas ti timmabuno iti panagsasarita iti Department of Agriculture-Calabarzon idia y Balayan, Batangas idi Hunyo 18. Dawaten da ti madagdagus a pannakaiwaras ti kompensasyon para iti epekto ti didigra ken ti pannakaibunong ti *disaster fund* para iti pudpudno a rehabilitasyon ti pangkabiagan da.

Panangagum iti daga idia y Zambales, linabanan.

Nagbarikada dagiti residente ken mannalon iti Barangay Taltal, Masinloc, Zambales idi Hunyo 19 tapno malapdan ti naikeddeng a demolisyon iti komunidad da. Lima a residente ti inaresto dagiti pulis gapu iti panagprotesta da. Ti pamilya a Yap ti manggamgamrud iti 32 ektarya a daga a suksukayen dagiti mannalon iti dayta a lugar gapu ta naikkaten iti Comprehensive Agrarian Reform Program. Sakbay ti barikada, napan dagiti mannalon idi Hunyo 10 iti Department of Agrarian Reform-Zambales iti ili ti Iba tapno kiddawen da a maluktan manen ti imbestigasyon ti ahensya mainaig iti karbengan da iti daga.

Balud pulitikal iti Quezon, wayawayaan!

Dagiti grupo ti karbengan-tao ket nagprotesta idia y Quezon idi Hunyo 16 tapno agkiddaw iti pannakawayawaya dagiti balud a pulitikal iti probinsya. Naangay ti piket iti ili ti Pagbilao, ken iti Lucena City nu sadinno a dinengngeg iti kaso da Lino Baez ken Willy Capareño iti dayta nga aldaw.

Kontrol ti US iti militar ken dagiti banag maipapan ti seguridad iti Pilipinas, lalo a pinairteng

Idi Hunyo 12, linagip ti naduma-duma a grupo ti Makabayan ti maika-127 a tawen ti bogus a waya-way a pagilian babaen ti panagprotesta iti sango ti embahada ti US idiay Manila. Binatikos da ti umir-irteng a pannakibiang ken interbensyon militar ti US iti Pilipinas ken kriminal a papel ti US iti henosidyo iti Palestine.

Kinondenar da iti agtultuloy a panagpalawa dagiti base militar ti US, umad-adu ti nakaimbak da nga armas ken irusrussuat na a wargames iti Pilipinas. Ammo da nga us-usaren ti aso-aso a rehimen US-Marcos ti riri iti baybay ti Pilipinas iti China tapno addaan rason ti panagsagana ti gyera tapno usaren ti pagilian a pagirussuatan ti gubat.

Daytoy umuna a kagudua laeng a tawen, tallo a dadakkel a war games ti agtutuo nga inrussuat ti US, sakbay ken kalpasan dagiti dadakkel a Balikatan. Karaman ditoy ti rinibo a tropa ti Amerikano, kagiddan dagiti ginasut a lugan ken armas nga impan iti naduma-duma a suli ti pagilian. Karaman dagiti inusar kadagiti war games ti Thyphon Mid-Range Capability missile System, Marine Expeditionary Ship Interdiction System (NMESIS) ken Marine Air Defense Integrated System (MADIS). Iti laeng napalabas, inwaragawag ti US ti panag nasyon ti iyimbak a missile system iti pagilian.

Maysa kadagiti war games daytoy ti Salaknib phase 2 nga inrussuat iti Nueva Ecija, Cagayan ken Batanes, inggana Hunyo 20. Kas idi 2024, indauluan daytoy ti Joint Pacific Multinational Readiness Center Exportable (JPMRC-X) ti US para iti "makapapati a panagtinnulong" dagiti soldado ti US, Pilipinas ken dadduma pay kontra iti "pangta ti seguridad iti Indo-Pacific", nga awan ti sabali nga dakdakamaten ti US no di ti China. Kagiddan ti Salaknib 2, inrussuat ti Kamandag iti Luzon ken Kasangga ti Pilipinas ken Australia iti Mindanao.

Naisang- sangayan ti kina-aso-

aso ti rehimen ni Marcos iti kaadu a katulagan militar a sinerrek na ken ti pasista nga Armed Forces of the Philippines (AFP) kadagiti kaalyado ti imperyalismo nga US.

Iti bala-bala ti Indo Pacific Strategy ti US, nakikaykaysa ni Marcos idi 2023 tapno paaduen dagiti base militar ti US iti pagilian babaen ti EDCA. Pimmauneg isuna ken ti AFP iti Bilateral Defense Guidelines ken pinormalisa ti panangibingay iti US ti delikado a datos ti paniktik mainaig ti seguridad ti pagilian iti pinirmaan na a Military Intelligence Sharing Agreement idi 2024.

Saan a bumaba iti lima pay a katulagan militar kadagiti alyado ti US ti pinirmaan ken isaruno a pirmaan ti rehimen manipud 2022 inggana 2025. Kadagitoy a katulagan, inikkan ni Ferdinand Marcos Jr ti awan patengga a pannakibiang dagiti gangannaet a tropa kadagiti rekursu, kadagaan, tangatang ken baybay iti Pilipinas. Pinalubusan na met dagiti tropa a Japanese, New Zealander, Canadian ken French, ken no siasino pay nga awisen ti US nga agdakiwas iti Pilipinas nga awan ti sungsubatan kadagiti lokal a pagannurutan ken linteg.

Maysa kadagitoy a katulagan ti Japan Philippines Reciprocal Access Agreement (RAA) a pinasingkeda ti parlamento ti Japan idi Hunyo 6. Immuna a pinirmaan dagiti mangibagbagi ti dua a pagilian iti napalabas a tawen ken rinatipikaran ti Senado iti Pilipinas idi Disyembre 2024. Agpada iti Japan ken Pilipinas, nairut nga sinupiat dagiti umili daytoy a

katulagan a kunada nga agserserbi laeng daytoy iti heopolitikal nga ambisyon ti Japan ken US.

Idi Abril, nagsaruno a pinirmaan ti rehimen Marcos ti Defense Cooperation Agreement karaman ti Germany ken ti Status of Visiting Forces Agreement (SOVFA) karaman ti New Zealand. Ti umuna, ket tapno mailako ti Germany dagiti armas daytoy iti Pilipinas nga addaan pammalubos ti US, kabayatan nga iti maikadua ket tapno palubusan dagiti tropa ti New Zealand a sumrek ken rummuar iti pagilian tapno lumaok kadagiti war games ken combat operasyon nga idauluan ti US. Dua pay a SOVFA, iti Canada ken France, nga addaan ti agpada a turungen ken gapu, ti naikeddeng a pirmaan ni Marcos ita a tawen. Nasyon dagitoy iti SOVFA a pinirmaan ti Pilipinas iti Australia idi 2007.

Babaen kadagitoy a katulagan, inallukoy ni Marcos dagiti amin a komplikut ti US a mangilupit-lupit iti soberenya ti Pilipinas ken aramaten ti pagilian ken dagiti umili a Pilipino a kas pyesa ti ay-ayam a makisinnupiat iti China. Dakkel daytoy a bidut ta ad-adda pay ti pannakaisina ti Pilipinas kadagiti kabangibang a pagilian ken manginayon ti riribuk iti rehon ti Asya.

AB

MAIKA-9 TAWENEN

nga adda ti Pilipinas
iti listaan iti 10
pagilian a
kamamadian para
kadagiti
mangmanged.

Nagtaudan: International Trade
Union Confederation

₱39.8 bilyon*

wenno \$700 milyon ti
gastaren iti AFP tapno
igatang iti nayon a 12
FA50 jetfighters para
iti kampanya a
panagbomba na kadagiti
sibilyan a komunidad iti
kaawa-awayan.

*iti sinnukat \$1=₱56.85

\$869.4 BILYON

ti inbunong iti **69 kadadakkelan bangko** iti lubong tapno
pondoan dagiti proyekto a coal, gas ken lana idi 2024, 23%
nangatngato kumpara iti \$705 bilyon idi 2023.

10 lata iti sardinas

sumagmamano a bagas, asukar,
kape ken tsokolate ti "inwaras"
kadagiti mangngalap idiaay Zambales
kas kompensasyon iti kinaawan
pastrek da gapu iti Balikatan *war
games* idi Abril ken Mayo;
228 iti 6,300 rehistrado a
mangngalap ti "nagbenepisyo."

30%

laeng kadagiti
klasrum ti
nasayaat ti
kondisyon na iti
panaglukat iti klase
idi Hunyo 16;

165,443

ti kurang a
klasrum.

₱11/kilo

kababaan a presyo iti
linnakoan iti **irik** iti
kapatur ti panagaani
idi Abril-Mayo, bayat
nga agtaltalinaed a
₱44.92/kilo ti presyo
iti regular milled a
bagas iti merkado.

41%

iti 916 ganggannaet a katulong
idiaay Hong Kong a paset iti
research iti Asian Migrants
Coordinating Body-Hong Kong
ket pagub-ubraen dagiti among
da iti **11-16 oras kada aldaw**;
11% kadakuada ket pagub-
ubraen iti nasurok 16 oras.

Hunyo 26, 1994

damdamo a **Pride March** iti
Pililinas ken iti intero ng Asia
nga indauloan iti Pro-gay
Philippines ken Metropolitan
Community Church.

Dagiti krimen ti berdugo nga 8th ID iti Samar

Nagtutuon ti panaglabsing dagiti kameng ti Armed Forces of the Philippines (AFP) a nakapauneg iti 8th ID iti internasyunal a makatao a linteg iti panagkamakam daytoy nga iwaragawag nga "insurgency free" ti isla ti Samar.

Idi Hunyo 15 pinaltugan dagiti agop operasyon a suldado a kameng ti 63rd IB ti 16 anyos nga estudyante a ni Jayson Grafil Padullo sadiay Bagong Bario, Barangay Pinanag-an, Borongan City iti Eastern Samar. Agturong laeng da Padullo ken ti gayyem na iti bangkag da tapnun sukunen ti ama na.

Idi Hunyo 8, minasaker ti 20th IB ti tallo a mannalon sadiay Barangay Nagoocan, Catubig, Northern Samar ta kayat da a paruaren babaen ti kuna da a karaman dagitoy iti lima a natay iti maysa nga armado nga engkwentro. Kuna iti PKM-Northern Samar, da Noel Lebico Sr, Arnel Aquino, ken Nonoy Norcio ket ordinaryo a mannalon a nainaganan ti 8th ID nga napatay da, ket nabayagen a target ti brutal a kampanya a panagpasuko ti 8th ID. Idi met laeng 2017 ket tiniliwen iti 20th IB ni Aquino.

Iti dayta met laeng nga aldaw, nagwaras ken inbulgar iti social media dagiti mensahe ken bidyo dagiti residente iti sumagmamano nga ili iti Northern Samar ti narigat a kasasaad da gapu ti panag-hamlet wenno panagsona kadagiti baryo da a pilit naipataw kadakuada manipud pay idi Hunyo 8. Inbutaktak dagiti taga Las Navas, Catubig, Mapanas, Gamay at Palapag ti kasasaad da ken

inpanawagan da a gibusanen ti 8th ID ti nasao a panaghamlet kadakuada tapnon makaubra da metten kadagiti kuman ken uma da. Madanag da kadagiti nakaro nga utang a saan da pay nabayadan, ginabsuon a gastos iti umadanin a panangrugi ti klase ken iti inaldaw a kasapulan.

Panagsona kadagiti komunidad

Nabayagen nga ar-aramiden ti panaghamlet iti rehiyon ngem rinugian nga awagan daytoy a "lockdown" idi 2020 tapno mailusot

iti panawen ti pandemya.

(Idi pay 2020 ket naisayangkat ken narugianen ti panag-hamlet iti rehiyon, naipamuspusan daytoy iti nagan ti "lockdown" idi panawen ti pandemya.) Pwersado a pinilit dagiti residente a sumurot babaen iti panangipakat iti baryo kadagiti pasista a tropa a kameng ti Retooled Community Support Program wenno RCSP. Iti linged ti panag census, nilikmot da ti kabalbalayan tapno interrogan da ti masa kanaig iti rebolusyonaryo a tignayan.

Kalpasan ti pandemya, nagbalin a kagagalad ti 8th ID ti panagsona no nu adda makalaban da nga BHB, adda adda suspetsa da a presensya ti NPA wenno adda mannalon a kayat da a "pasukuen". Agpaot ti tuloy-tuloy a panag-hamlet manipud maka-lawas aginggana't sumagmamano a bulan ti tuloy-tuloy a panag-hamlet. Mabalin a mapag-gigiddan ti uppat wenno nalawlaw pay ken awan sarday a panag-hamlet iti unos ti maka-tawen.

Nakaro ti epekto uray maminsan laeng ti maisayangkat a panag-hamlet. Saanen a makaubra ti masa kadagiti uma ken bangkag da. Bukitken ti aniaman nga awit da ken uray pay ti naguneg ti balay da, siasinno man ti masalaw wenno masabat da iti ruar ti baryo ket pabasulen da a kameng wenno supoter ti BHB, ukitten ti aniaman nga awit da ken uray pay ti naguneg ti balay da ken aanen a makaubra ti masa kadagiti

uma ken bangkag da. Saan lang a sumagmamano dagiti sibilyan a naistraping iti panagtaray da gapu iti buteng kadagiti suldado.

Kadagiti baryo ti Hitapi-an ken Roxas, Catubig mataktak ti bumaryo iti kapilitan nga panag-logbook da nga uray asideg ti baryo ti pagturungan da ken apagbiit laeng. Nangikeddeng met laeng dagiti suldado ti panawen ken oras ti panagtrabaho iti talon.

Kampanya iti panagpasurrender

Babaen ti panag hamlet, pina-ir-teng ti militar ti kampanya a panagpasuko. Idi 2024, sadiay Sityo Canonghan, Barangay Osmeña, Palapag inistraping ti 74th IB dagiti agub-ubra a mannalon iti koprasan. Tiniliw dagiti biktimai karaman dagiti menor de edad ket naipan sadiay pabalay a para kadagiti "surenderi" iti ili ti Mondragon. Inaramat nga appan dagiti natiliw tapno mapresyur a sumuko dagiti kabagian da a nabayagen a sapsapulen ti militar.

Ad-adda a aallukoy nga aghamlet dagiti militar gapu iti mano a milyon a mabalin da nga ibulsa manipud iti pondo ti Enhanced Community Livelihood Integration Program wenno E-CLIP, programa nga mangilimos ti barya-barya a gun-guna kadagiti "surenderi." Bayat nga umad-adu ti mapasuko, dumakdakkal met ti maibulsa da. Babaen ti panaghamlet, nadardaras ti panagadu ti surenderi kadagiti masa nga agkirkiraos ti tiyan da.

Iti ili ti Palapag, pinagparang da a naikkaan ti ₱40,000 nga ayuda a pangkabiagan ti sumagmamano a residente a simmuko ngem ₱4,000 laeng ti naawat da. Iti Gamay, ₱10,000 ti inbagada a naited kada "surenderi" ngem impabulsa da ti ₱6,000 ken ni Renato "Renay" Rebay, maysa a napeklan a traydor ken mamapatay-tao.

Iti Las Navas, saan a naiyawid dagiti "surenderi dagiti sinako a bagas ken delata a nausar laeng para iti panag-paletrato ti meyor ken dagiti opisyal ti 20th IB.

Naawanan ti trabaho iti agrikultura gapu ti panangbaybay-a ken panangagum ti daga

Iti kaaw-awayan, agtultuloy a kumarkaro ti kasasaad ti pangkabiagan dagiti mannalon. Kaaduan kadakuada ti awanan wenno agkurkurang ti daga a sukayen, ken awan sabali a pagbirukan para iti pangkabiagan.

Uray pay salsalawasen saan a mailimed uray pay kalluban ti gubyrno a US-Marcos dagiti estadistika. Itay nabiit a laeng a salaysay ti Philippine Statistics Authority (PSA), manipud Marso 2024 aginggana Abril 2025 nasurok 609,000 ti naawanan trabaho iti sektor ti agrikultura. Patta-patta nga 483,000 kadagitoy ket mannalon nga agmulmula ti pagay. Idi 2024, basar iti datos ti Ibon Foundation agarup dua a milyon ti naawanan ti trabaho iti agrikultura, kasta met a 276,000 a mangngalap ti naawanan trabaho iti pareho met laeng a tawen.

Ti kumarkaro a krisis pangkabiagan iti kaaw-awayan ket inbunga kangrunaan ti atrasado nga agrikultura ken kinaawan ti industriya. Kuna ni Danilo Ramos, daulo ti Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, saan a simple nga "saan nga maiyannatup ti kabaelan" nu apay nga umad-adu dagiti awanan trabaho. Direkta nga epekto daytoy ti saan a dumurdur-as nga agrikultura ken sektor ti industriya nga isu kuma ti pagtaudan ti sustainable a trabaho, kinunana.

Kumarkaru ti pannaka-ilumlom iti kinarigat dagiti mannalon gapu iti panagbaliw ti klima, agsasagadsad a bagyo ken didigra, awan sarday a panagbaba ti presyo dagiti produkto, ginabsuon nga imported a produkto nga agrikultural, panangsukat ti usar dagiti dagdaga, nakaro a militarisasyon ken dadduma pay.

Agtultuloy ken kumarkaro ti kasasaad dagiti mannalon iti babaen ti rehimen a US-Marcos. Nayon iti bogus a programa ti Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP), naipatungpal dagiti dadduma pay a neoliberal a programa kas iti Support to Parcelization of Land for Individual Titling (SPLIT), New Agrarian Emancipation Act (NAEA), Build Better More ken EO 18 Green Lanes for Strategic

Investment para kadagiti proyekto iti enerhiya.

Resulta dagitoy a pagannurutan, ket mapatakayas dagiti mannalon ken mapukawan da ti daga, pagsisinaen tapno makontrol dagiti mannalon, bayat a maparaburan dagiti apo't daga, oligarkiya ken negosyante a gan-gannaet. Sumagmamano a pangarigan ti napasamak a panangpatakayas kadagiti mannalon iti Lupang Ramos iti Cavite, Hacienda Tinang iti Tarlac, komunidad ti BTL iti Bukidnon ken ti parupa ti kina-ubbaw ti CARP, ti Hacienda Luisita ti pamilya Cojuangco-Aquino.

Manipud Hulyo 2022 aginggana Enero 2025 adda met kanu naiwaras ti Department of Agrarian Reform (DAR) nga agarup 195,000 a titulo ti daga. Nupay kasta, 68% kadagitoy ket manipud iti SPLIT-- nabingay-bingay manipud kolektibo a Certificate of Land Ownership Award (CLOA), saan a kabaruanan a daga nga maiwaras kuma kadagiti mannalon nga awanan daga a sukayen. Uray pay nagdakkelan ti pondo na, 12% laeng ti naipatungpal manipud iti kabuklan a target ti programa nga SPLIT.

Tapno maipakita nga maipatpatungpal ti gubyrnong US-Marcos ti rebbengen na, natured isu na nga naglikaw iti naduma duma nga probinsya tapno mangiwaras kadagiti awan ti kwenta na nga titulo. Kinaagpaysuna, ti SPLIT ken NAEA ket pamuspusan

tapno maiprepara dagitoy a daga para iti "nawaya a paglalakuan" nu sadinno a mailako,ipa upa wenno mabaliwan ti pakausaran kadagiti agrikultural a daga.

Agpampammarang ti rehimen a US-Marcos a tungtungpalen na ti rebbengen na kadagiti mannalon, awanan bain a naglikmot iti naduma-duma a prubinsya tapnun agiwaras kadagiti awan pateg na a titulo. Iti kinapudno na, ti SPLIT ken NAEA ket iskema nga mangisagana kadagiti nalalawa a dagdaga para iti "nawaya a linnakuan" a nu sadinno ket ilako, paabangan wenna baliwan ti pakausaran dagiti agrikultural a daga.

Kinuna ni Ramos, "Ti panggep dagiti programa ket saan a tapnu masiguro ti karbengan dagiti mannalon nu di ket waknitan ti dalan para kadagiti real estate, imprastraktura, ken dagiti kumpanya iti enerhiya a magamrud dagiti daga a nakapauneg iti CARP."

Basar iti datos ti KMP, 28% laeng ti parsela ti dag-ti tagikuwaen dagiti mannalon 28% laeng, iti kasta, 7-8 iti 10 a mannalon ket awanan bukod a daga. Iti benneg dagiti apo't daga, bagida ti 20% kadagiti masukay a daga, idinto nga 68% ti amin a parsela ket naiseksek iti 13% ti daga.

Iti nagan ti "berde" a bandera ti panagdur-as, napartak a pinalubusan ti rehimen US-Marcos dagiti kumpanya kangrunaan dagiti gan-gannaet nga agpupuonan a mangagum ti dagdaga. Dagiti proyekto a renewable energy nga aggatad ti P5.239 trilyon ket pangta a mangpatakayas iti niribo nga umili.

Laksid pay kadaytoy, adda ti 207 a proyekto nga imprastraktura a mangpatalaw kadagiti mannalon ken nainsigudan nga umili. Pakairamanan ti Bulacan International Airport, New Clark City Pampanga ken TARI estate iti Hacienda Luisita, a mangdadael ti kabiagan,ken mangpangato ti presyo ti daga para iti benepisyo dagiti addaan puonan.

2 nga agtutubo, pinatay ti militar

Hustisya ti kalikagum dagiti kabagian ni Junjun Binoy, agtawen 24, a pinapatay ti 94th IB iti Sityo Bugtungan, Barangay Buenavista, Himamaylan City, Negros Occidental idi Hunyo 6. Ibagbaga ilablabed dagiti soldado a kameng isuna ti Baro a Buyot ti Umili (NPA) ken napapatay iti maysa nga armado a labanan.

Kabayatanna, tinortyur ken binugbog dagiti soldado ti ama ni Binoy nga ni Judy nga agtawen ti 59 a kakuyog na.

Iti Surigao del Sur, pinapatay dagiti elemento ti special forces ti militar ni Davie Ugking, agtawen iti 25, iti Km 9, Barangay Diatagon, Lianga idi Hunyo 6. Agawid ti biktima a naggapu iti trabaho na idi pagdiskitaan ti militar. Natortyur ni Ugking sakbay a pinapatay basar kadagiti lamma ken sugat ti bago na.

Panangaresto.

SadiyAgusan del Sur, siyam nga indibidwal ti inaresto dagiti pulis ken militar kabayatan iti biyahe ken pinasardeng iti maysa a checkpoint iti ili ti Bunawan idi rabii ti Hunyo 13. Dagiti inaresto ket isu-

da Charisse Bernadine Bales. Ronnie Igloria, Louvaine Erika Espina, Sinag Lugsy, Larry Montero, Daryl Man-Inday, Arjie Guino Dadizon, Grace Niknik Man-aning, at Leo Taba, karaman ti dua a drayber. Tiniliw da ida suda iti pammabasol ti nadumaduma a kaso a kriminal ken pagduduaan a kameng ti Baro a Buyot ti Umili (NPA).

Segun iti report, pwersaran a pinababa isuda kadagiti nagluganan da ken pinagdapa iti dua oras. Kalpasan daytoy, rinikisa dagiti aruaten ken lugan a no sadino ket nakinum-piska dagiti armas ken pangpasabog. Iti sumaruno nga aldaw, naireport a mapukpukaw ni Taba ken ti dua a drayber dagiti van a nagluganan da.

Idiay Bohol, inaresto ni Joemar

Pogio, iti di nalawag a kaso ti pangkabuklan a sekretaryo ti Hugpong sa mga Mag-uumang Bol-anon (HUMABOL)-KMP iti pagtaengan na iti San Miguel idi Hunyo 8.

Demolisyon

Sadiy Bukidnon, baeten ti nairut a panangsupiat dagiti residente ket intuloy ti Central Mindanao University, katinnulong dagiti ginasut a pulis, iti naranggas a demolisyon kadagiti pagtaengan dagiti mannalon nga agnanaed iti Barangay Dologon Maramag idi Hunyo 16, Dagiti residente ket kameng ti Buffalo-Tamaraw Limus Multi-Purpose Cooperative ken Musuan Inhabitants Landless Farmers Association.

Ginasut a pagtaengan ti rinakranggapu iti demolisyon, a nagresulta iti 1,566 a mannalon a naawanan ti pagtaengan na. Lima a residente ti inaresto dagiti pulis kalpasan a nakipatang nga apitenda da pay dagiti mula a pagay.

AB

Dagiti aktibista a Pilipino iti US, limmaok iti protesta kontra ken ni Trump

MINILYON NGA UMILI iti Estados Unidos ti nagprotesta idi Hunyo 14 kas aldaw nga "Awan Ari" kas panangsupiat kadagiti antipasista ken kontra-umili nga annuroten ti gobyerno ni Trump. Agarup 2,000 a protesta iti 1,500 a syudad ti nairussuat iti intero a pagilian.

Naawagan ti protesta nga "Awan Ari", laban daytoy iti panagturay ni Trump a kasla maysa nga ari ken panagtagikua ti bileg a nalablabes pay ngem ti kina presidente.

Panawagan pay daytoy tapno patakyasen isuna iti "trono."

Idiay Los Angeles, daytoy a protesta ket kasaruno iti nasurok makalawas a protesta kontra iti panangkamat kadagiti imigrante ken panangideploy ti National Guard ken Marines iti syudad. Karaman kadagiti nagprotesta ket dagiti Migrante LA, Anakbayan LA, Gabriela LA ken National Alliance for Filipino Concerns. Agarup 330 imigrante iti syudad iti inbalud ti ICE manipud Hunyo 6.

Kagiddan ti pannakilaok iti protesta dagiti nailian demokratiko nga organisasyon nga "Awan Ari", dagiti kameng ti Anakbayan Philadelphia ket nangisab-it ti istrimer nga nakaisuratan ti pukkaw a "US pumanaw iti Pilipinas itan" iti Vine Street, Expressway Philadelphia.

AApela para iti temporario a pannakawaya-waya ni Duterte iti ICC a pagbaludan, tinubngar

NAPIGSA A SIMMUPPIAT dagiti pamilya ti biktima, abogado ken grupo ti kalintegan ti tao, ken dagiti progresibo nga organisasyon ti apela para iti temporario a pannakawaya ni dati a presidente Rodrigo Duterte manipud iti pannakaibalud iti ICC idiay The Hague, The Netherlands. Kunada, karit iti hustisya ken saan a nainkalintegan dayta nga addang para kadagiti rinibu a napapatay iti uneg ti "gyera kontra droga" ken mangpapisga laeng kultura saan a pannakadusa kadagiti krimen a mai-kontra iti sangkataoan.

Impaganetget dagiti biktima ken pamilya da a napeggad ti apela ta mabalin nga usaren dayta ti kampo ni Duterte a mangbutbuteng kadagiti agkalkalikagum iti hustisya.

Kiniddaw da iti ICC a saan a palubusan ti apela. Kunada, ti pamilya Duterte ket agtaltalinaed nga addaan da a nabileg ti politika iti Pilipinas, ken ti kinapudnona ket agtultuloy ti panagsaknap anak na a ni Sara Duterte ket agtultuloy a nakapwesto na ti kaso nga impeachment maibusor kenkuana.